

Nyt sent øko-æble

Natyra er en robust, rød og meget sen æblesort. Sorten bliver kun plantet på økologiske bedrifter frem til 2017.

Natyra er en ny hollandsk æblesort, der er opstået ved en krydsning mellem Elise og den skurvresistente nummersort 1980-015-047. Set med danske øjne har sorten den ulempe, at den er meget sen, efter Topaz, og måske for sen til dansk klima.

Faste frugter

Natyra æblet får tidligt farve, og lige før høst skifter farven til en lysende rød dækfarve. Frugten kan få lidt skrub omkring blomsten og også små revner, især på unge træer. Smagen er sød-syrlig og aromatisk. Det er et fast, sprødt og saftigt æble. Sukkerindholdet ligger på 14-15 brix, og fastheden er på 7,5-8,5 kilo per kvadratcentimeter, skriver DLV-konsulenten Gerjan Brouwer i fagbladet Fruitteelt.

Også efter opbevaring er fastheden bevaret, og smagen er god. Frugterne bliver ikke fedtede. Frugtvægten varierer fra 180-220 gram ved konventionel dyrkning til 170-190 gram i økologisk dyrkning. Størrelsen ligger på 70-85 millimeter.

Udbyttet i Natyra ligger på 10 kilo per træ i tredje vækstår.

Blomstringen finder sted et par dage før Golden Delicious. I år bliver det undersøgt, hvilke bestøvere, der er bedst til Natyra.

Sen høst

Natyra er et lageræble, der skal plukkes forholdsvis sent. I Klein Altendorf i Tyskland – knapt 500 kilometer syd for den danske grænse – ligger høsttidspunktet i anden-tredje uge i oktober, mens høsten kan finde sted en uge tidligere i Randwijk i Holland. Sorten er lidt modtagelig for meldug. Frugt-trækræft forekommer på enkelte lokaliteter.

Væksten

Natyra danner et åbent træ med noget opretstående grene. Sorten er plantet på mange forskellige forsøgslokaliteter i Europa. Træets åbenhed bevirker, at der kan være et dårligt blad-frugt-forhold. Væksten bør stimuleres ved den rette beskæring, ekstra vandtilførsel og gødskning. Tidlig frugtudtynding er også nødvendig for at opnå en god frugtstørrelse. På forsøgsstationen i Jork prøver de forskellige grundstammer til Natyra. En mellemstamme ser ud til at begrænse væksten.

Kun på øko-bedrifter

De første fem år bliver Natyra kun plantet på økologiske bedrifter. Set fra en økologisk vinkel er der stor interesse for sorten, fordi den har resistens mod skurv. I Holland blev der den forgangne vinter plantet fire forsøgs-

NATYRA – Et ny, meget sen, skurvresistent sort med god fasthed. Eget til langtidslagring. Foto: DLV Plant.

plantninger hos økologiske avlere. I Tyskland bliver der i 2012 plantet 200.000 træer af Natyra i regi af Föko¹. Sorten er også plantet på et konventionelt areal på den nordtyske forsøgsstation i Jork

Natyra ejes af SpringQuest, der er et joint venture af Inova Fruit og TreeQuattro – et konsortium af tre hollandske og en belgisk planteskole. ■

ANNEMARIE BISGAARD

1. Fördergemeinschaft Ökologische Obstbau.

Kilder:

- Brouwer, G. 2011. Het schurftresistente ras Natyra. Fruitteelt 48, 2011.
- Öko Obstbau 3/2011.

Jonagold mutanter på vej frem

Jonagold er en væsentlig spiller på det europæiske æblemarked. Det er den femte største sort i Europa. Sammen med mutanterne Jonagored og Red Jonaprince var produktionen i 2011 på 807.000 ton, hvor Jonagold udgjorde 73 procent, Jonagored 23 procent og Red Jonaprince fire procent. Tyskland, Belgien og Holland er de største producenter af Jonagored.

Produktionen af den mørk røde Red Jonaprince, der har været en 'fri sort' siden 2006, er på vej opad. I sæsonen 2011-2012 leverede den hollandske opformeringsvirksomhed i Horst mere end én million podekviste af Red Jonaprince. Frugterne er faste, sprøde og med lang holdbarhed.

Jonagold Supra og Novajo er nyere mutanter, der også er på vej frem, ligesom den belgiske mutant Jonagold Robijn, skriver Fruitteelt.

RED JONAPRINCE.

Juliet – kun for øko-æble-avlere

I Frankrig er æblesorten Juliet blevet populær. Det er en sort, som kun øko-avlere fra sammenslutningen 'Les Amis de Juliet' (Juliets venner) kan få lov til at dyrke. Sorten bliver solgt af grossistfirmaet Cardell under brandet 'Juliet, det er godt – det er økologisk'. I 2007 blev der produceret 150 ton, i 2011 1.800 ton. I 2012 forventer de franske avlere 3.500 ton.

88 franske økoavlere dyrker sorten på 185 hektar, skriver Fruitteelt.

JULIET.

Nye æblesorter

To nye skurvresistente æblesorter har fået navn. Det er SQ 133, der får brandnavnet Allura og SQ 159, der får brandnavnet Natyra. De to sorter, der kommer fra det hollandske forædlingsprogram i Wageningen, gør sig bemærket ved deres aroma. Begge sorter markedsføres af Springquest – et joint venture mellem Inova Fruit og en række planteskoler. Tyske og hollandske frugtavlere viser især stor interesse for Natyra, i følge fagbladet EFM.